

A N A L Y S R A P P O R T

Kreditmarknadsbarometern**– andra kvartalet 2008**

Utvecklingen under det andra kvartalet har präglats av fortsatt finansiell turbulens, sjunkande börskurser och en global konjunkturavmattning som till allt större del har slagit igenom i Sverige.

De stora bankgrupperna gynnas av det höga ränteläget och har kunnat öka sina räntenettomarginaler under perioden. Bättre marginaler och högre utlåningsvolymerna har tillsammans ytterligare förbättrat bankernas räntenetto som den senaste tolv månaders perioden uppgår till rekordhöga 95,3 miljarder kronor. Utlåningsvolymen i storbankerna steg med 4,9 procent till 6 245 miljarder kronor det andra kvartalet.

Det svaga börsklimatet har pressat de värdepappersbaserade provisionerna i samtliga företagsgrupper. Till viss del har dock ökande betalnings- och kortavgifter, särskilt i storbankerna, kompenserat för minskningen av värdepappersbaserade provisioner.

En ökning av nya reserveringar för kreditförluster i kombination med allt lägre återvinningar gör att nettoförlusterna stiger betydligt under det andra kvartalet, detta från historiskt sett låga nivåer. Storbankernas kreditförluster netto uppgår per första halvåret till 2,7 miljarder kronor. Förluster från bankernas baltiska bankverksamhet var under det andra kvartalet drygt 60 procent högre än under första kvartalet och uppgår ackumulerat 2008 till drygt en miljard kronor. Detta motsvarar, på helårsbasis, en kreditförlustnivå på 0,50 procent. I bostadsinstituten är sambandet mellan konjunkturutvecklingen och kreditkvaliteten svagt och nettoförlusterna har under den senaste perioden närmast sig noll.

Fallande börskurser har fått till följd att utlåning över belåningsvärde har ökat i samtliga värdepappersbolag och värdepappersbanker. Den utlåning som per halvårsskiftet inte täcks av säkerheter har ökat till nästan 400 miljoner kronor.

.....
Kreditmarknadsbarometern, som publiceras kvartalsvis, sammanfattar utvecklingen av den finansiella ställningen, kreditkvaliteten och kapitalsituationen i banker, kreditmarknadsbolag och värdepappersbolag. Kreditmarknadsbarometern omfattar drygt trehundra företag med finansiell verksamhet, uppdelade i ett antal kategorier. Vilka företag som ingår framgår av lista på sid. 21.

Om kreditmarknadsbarometern

Kreditmarknadsbarometern baseras på den rapportering som finansiella företag under tillsyn är skyldiga att lämna till Finansinspektionen.

Kreditmarknadsbarometern är uppdelad i tre delar:

1. intjäning

– uppgifter om bl.a. resultat, avkastning, intäktskällor och marginaler

2. kreditrisk

– uppgifter om utlåning, osäkra lånefordringar, kreditförluster och överbelåning

3. kapital

– uppgifter om kapitaltäckningskvot och primärkapitalkvot

Definitioner och en sammanställning av populationen per rapportdagen återfinns sist i rapporten. Alla nyckeltal är storleksviktade (dvs. kvoter är mätta som företagens sammanlagda värde i täljare och nämnare). När inget annat anges visar diagram utvecklingen i årstakt, dvs. summan av de fyra senaste kvartalen för uppgifter från resultaträkningen och det senaste årets förändring för uppgifter från balansräkningen.

Barometern beskriver i första hand utvecklingen för företagen utanför de fyra stora bankkoncernerna (som kallas "storbanker" i rapporten). Anledningen är att det finns fyllig och lättillgänglig information om de fyra stora koncernerna genom deras publika kvartalsbokslut. Däremot är information om övriga företag inte lika lättillgänglig. I vissa fall finns storbankerna med som en jämförelse.

Valet mellan att visa information för koncerner respektive för enskilda juridiska personer medför ofta en komplikation när den svenska finansiella sektorn ska beskrivas. De stora bankkoncernerna består av en moderbank, som är ett svenskt bankaktiebolag, samt av dotterbolag i form av ett bostadsinstitut, samt i varierande grad svenska kreditmarknadsbolag, svenska värdepappersbolag, utländska dotterbanker eller filialer i utlandet. Även andra mindre koncerner finns på den svenska marknaden.

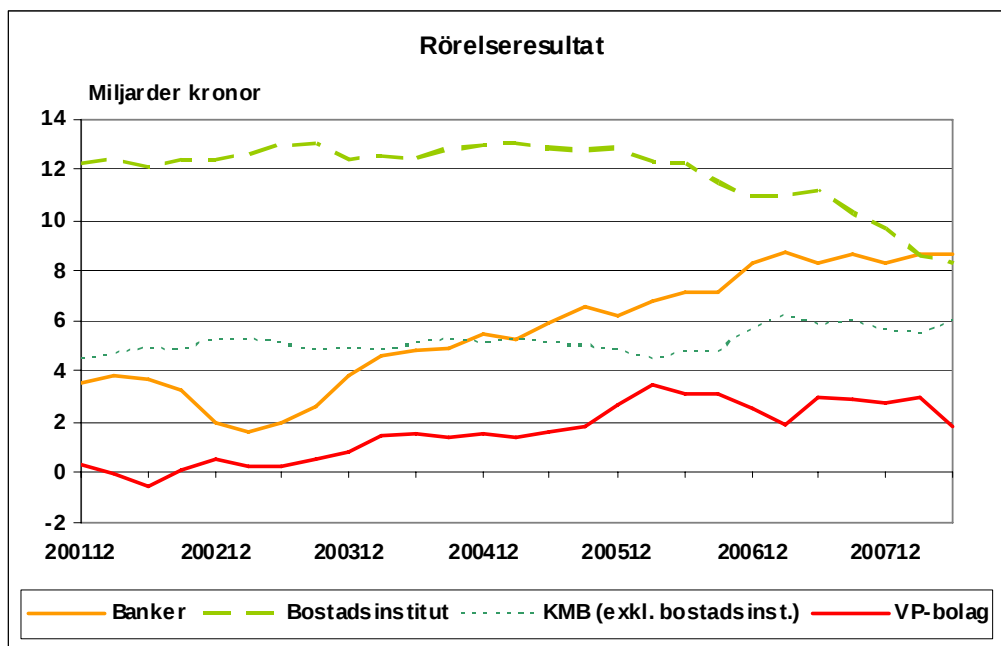
I kreditmarknadsbarometern har detta hanterats på följande sätt. När "storbanker" redovisas, visas hela koncernen, inklusive såväl svenska som utländska dotterföretag och filialer. När "banker" redovisas avses alla bankaktiebolag, sparbanker, medlemsbanker och utländska filialer, dock utan de fyra storbankernas bankaktiebolag. Anledningen är att storbankerna annars skulle dominera gruppen. När "bostadsinstitut" redovisas ingår dock storbankernas bostadsinstitut, eftersom det är intressant att följa denna sektor som helhet, och att det finns så få bostadsinstitut utanför de fyra storbankerna. Även för "kreditmarknadsbolag" ingår storbankernas kreditmarknadsbolag, eftersom de här inte dominerar gruppen på samma sätt som för bankerna. Bostadsinstituten, som formellt är kreditmarknadsbolag, har dock exkluderats från denna grupp i framställningen.

Ett ytterligare problem med denna typ av framställning är att de grupper som redovisas förändras över tiden, exempelvis genom att nya företag kommer till eller försvinner, eller genom att företag ombildas från en företagskategori till en annan. Under senare år har exempelvis flera värdepappersbolag ombildats till banker och flera sparbanker ombildats till bankaktiebolag. En viktig förändring under inledningen av 2000-talet är den nya lagstiftningen för banker och kreditmarknadsbolag som började gälla vid halvårsskiftet 2004. Genom denna slapp ett antal kreditmarknadsbolag tillståndsplikt. Gruppen kreditmarknadsbolag har därför successivt minskat från 71 till 55 företag. Dessa förändringar kan naturligtvis påverka de ekonomiska uppgifter som redogörs för i kreditmarknadsbarometern. När sådana förändringar får större betydelse för utfallet görs kommentarer kring detta.

Rapportering av balans- och resultaträkning lämnas enligt Finansinspektionens föreskrift FFFS 2008:1 och uppgifter om Kapitaltäckning och stora exponeringar sker enligt FFFS 2007:1. All inrapporterad information om enskilda företag omfattas av sekretess.

Intjäning

Bild 1.

Diagrammet visar rullande summering av fyra kvartal i miljarder kronor.

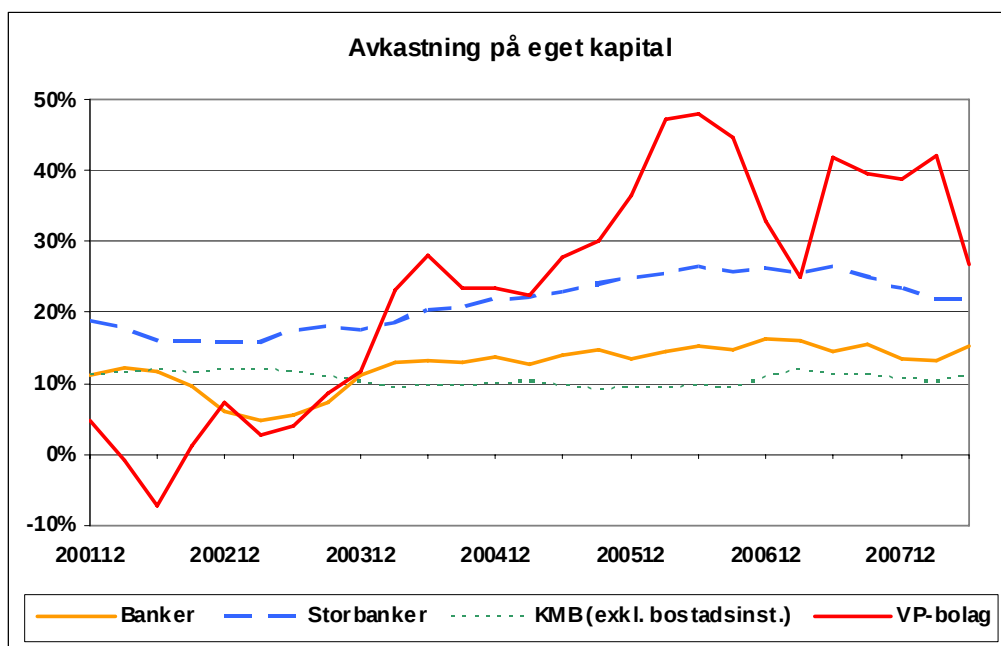
Stigande korta räntor har under perioden haft en positiv effekt såväl på räntenettot som på räntenettomarginalen, särskilt i storbankerna. Tack vare den goda utvecklingen av räntenettot och begränsade effekter av den finansiella turbulensen visar samtliga grupper fortsatt stabila resultat. Allt högre kreditförluster har ännu inte haft något tydligt genomslag även om förlusterna stigit kraftigt i vissa bolag. Såväl provisionsnettot som nettoresultat av finansiella transaktioner har minskat i samtliga grupper.

För bostadsinstituten dämpades den negativa utvecklingen något under den senaste perioden tack vare en kombination av ökad utlåning och betydligt lägre kreditförluster. Marginalerna fortsätter dock att vara under press och räntenettomarginalen försämrades ytterligare.

En svagt positiv utveckling kan noteras för banker och kreditmarknadsbolag. Räntenettot har förbättrats, särskilt i bankerna men också något för kreditmarknadsbolagen.

Den något svagare utvecklingen för värdepappersbolagen förklaras av ett fortsatt instabilt börsklimat. Under årets andra kvartal sjönk Stockholmsbörsen med elva procent samtidigt som omsättning gick ned 17 procent. Både provisionsnettot och nettoresultat av finansiella transaktioner minskade. Utfallet påverkas också till viss del av att vissa värdepappersbolag i skrivande stund ännu inte lämnat sin rapportering per andra kvartalet.

Bild 2.

Diagrammet visar rullande summering av fyra kvartals resultat i relation till genomsnittet av ingående och utgående eget kapital för motsvarande period.

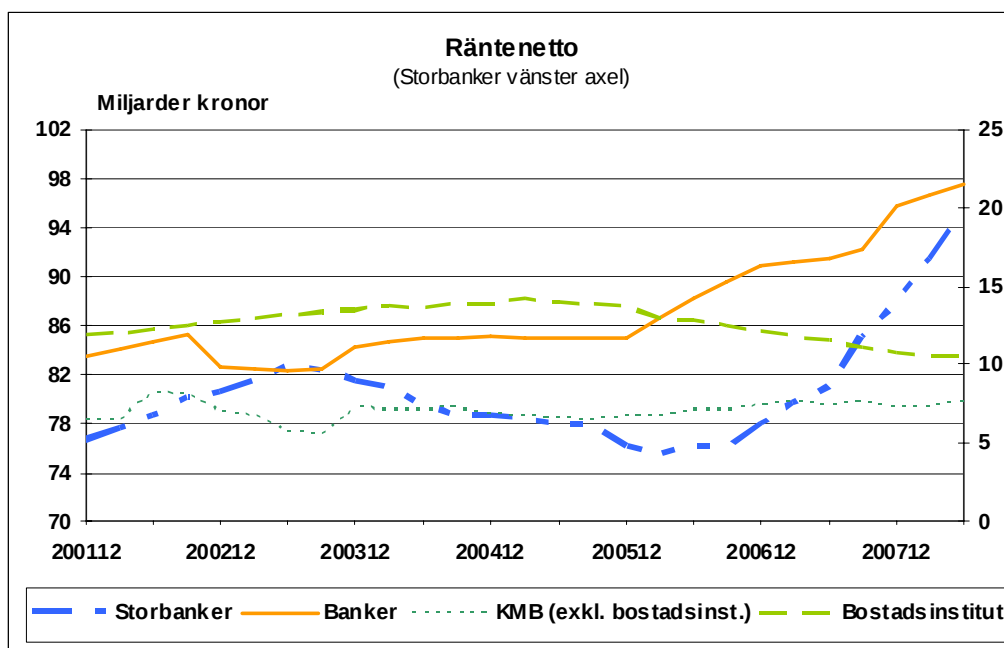
Storbankernas avkastning stabiliserades under den senaste perioden. Effekterna av en fortsatt försämrad konjunktur är än så länge begränsade när det gäller lönsamheten. Jämfört med den föregående perioden så har lönsamheten försämrats med endast 0,1 procentenhet.

Den finansiella turbulensen har under det första halvåret haft viss påverkan på storbankerna löpande resultat. Mätt som orealiserade värdeförändringar på räntebärande värdepapper är utfallet 5,3 miljarder kronor sämre än samma period 2007. Den höga räntenivån är positiv för marginalutvecklingen, samt har i kombination med en svag börsutveckling inneburit att inlåningen på ett år har ökat med sex procent till drygt 3 000 miljarder kronor. Detta i kombination med en hög utlåningstillväxt gör att räntenettot är 19 procent högre än första halvåret 2007.

För gruppen värdepappersbolag är förändringarna stora. Gruppen består av många mindre, ofta nystartade värdepappersbolag där lönsamheten ofta är svag i ett uppstartskede. Över hälften av bolagen har en negativ avkastning och den svaga marknadsutvecklingen gör att denna andel ökat kraftigt det senaste året.

En mer odramatisk utveckling visar banker och kreditmarknadsbolag där avkastningen är stabil mellan 10 och 15 procent.

Bild 3.

Diagrammet visar rullande summering av fyra kvartal i miljarder kronor. För kreditmarknadsbolagen inkluderas leasingnettot.

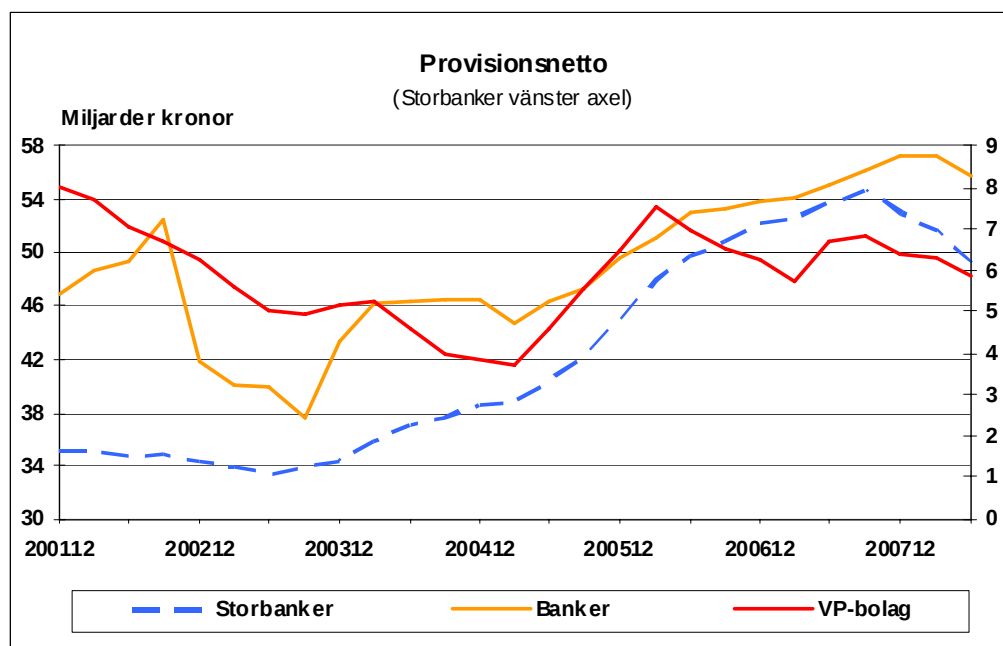
Räntenettot i storbankerna har fortsatt att öka, både i kronor och som andel av totala intäkter. Bättre marginaler och högre utlåningsvolymen har samverkat under de senaste perioderna. Räntenettomarginalen i storbankerna ökade under den senaste perioden med tre räntepunkter till 1,18 procent. För bankgruppen sjönk marginalen något men där utgör räntenettot en mindre del av intäkterna.

En ökande inlåning från allmänheten har som finansieringskälla också haft en positiv påverkan på räntenettot i storbankerna. Inlåning från allmänheten finansierar, per halvårsskiftet, 52 procent av storbankernas utlåning till allmänheten vilket kan jämföras med 46 procent för ett år sedan.

Trots en årlig utlåningstillväxt på åtta procent så fortsätter den svaga utvecklingen för räntenettot i gruppen bostadsinstitut. Marginalpressen ser inte ut att ha lättat vilket också bekräftas av våra beräkningar som visar att räntenettomarginalen sjönk med ytterligare två punkter till 0,53 procent under den senaste perioden. Vissa bolag uppger dock att marginalerna på nyprissatta lån har ökat.

Tack vare ett stabilt leasingnetto visar räntenettot i kreditmarknadsbolagen en låg volatilitet. Räntenettomarginalen förbättrade några punkter för denna grupp av bolag.

Bild 4.

Diagrammet visar rullande summering av fyra kvartal i miljarder kronor.

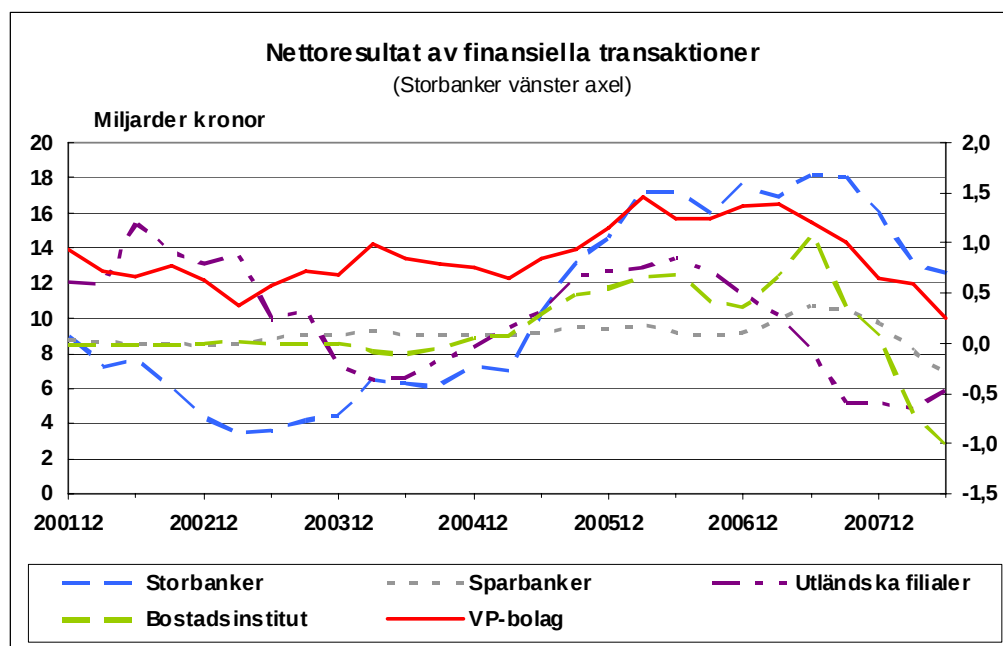
Nedgången på börsen, som startade i juni förra året har, för samtliga bolagsgrupper, haft en stor påverkan på provisionsnettot och då särskilt värdepappersbaserade provisioner.

Under årets två första kvartal sjönk värdepappersbaserade provisioner i storbankerna med 23 procent jämfört med samma period 2007. En effekt av de fallande börskurser (minus 34 procent på ett år) är den förflyttning av kapital från produkter med högre marginaler som aktiefonder till inlåningskonton eller räntefonder där marginalerna är betydligt lägre. Betalnings- och kortavgifter har däremot ökat omkring fem procent och kompenserar därför till viss del minskningen av värdepappersbaserade provisioner.

Värdepappersbolagen har, något förvånande, klarat marknadsoron något bättre än övriga företagsgrupper. Provisionsintäkterna har under det första halvåret minskat med 16 procent. Merparten av värdepappersbolagen intäkter är provisionsintäkter, främst värdepappersbaserade, varför denna grupp har klarat marknadssituationen anmärkningsvärt bra.

Provisionsnettot för bankgruppen minskade på total nivå med tolv procent under första halvåret i år. Den största orsaken till denna minskning var kraftigt sjunkande värdepappersbaserade provisioner i de sex "värdepappersbanker" som ingår i gruppen. Rensat för dessa bolag var provisionsnettot oförändrat under 2008 jämfört med samma period året innan.

Bild 5.

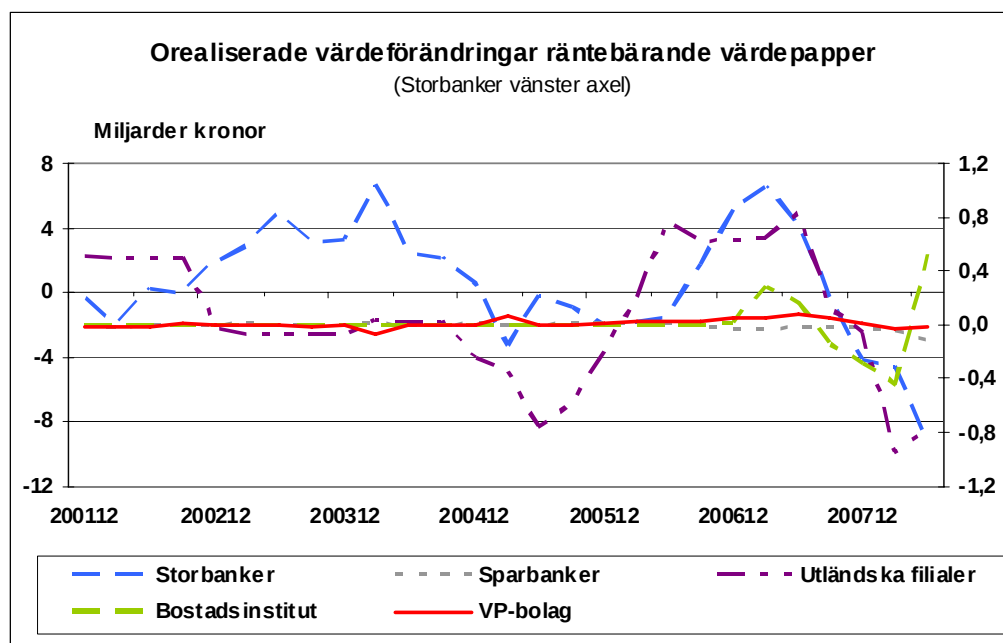
Diagrammet visar rullande summering av fyra kvartal i miljarder kronor.

Under nettoresultat av finansiella transaktioner kan vi följa vilken effekt den finansiella turbulensen haft på bolagens resultaträkning. Det är huvudsakligen omvärderingar på räntebärande värdepapper som påverkar denna intäktspost. Värderingseffekten av värdepapper klassificerade som tillgängliga för försäljning påverkar inte resultatet löpande utan omvärderingar av dessa tillgångar görs över balansräkningen. Storleken på denna typ av värdeförändringar är begränsade även om vissa företag, för att minska volatiliteten i resultatet, har klassificerat om värdepapper från, värdering till verkligt värde via resultatet, till tillgängliga för försäljning.

Samtliga grupper visar ett försämrat nettoresultat av finansiella transaktioner förutom de utländska bankfilialer där en svag förbättring kan noteras. Sedan den finansiella turbulensen startade för drygt ett år sedan har trenden varit fallande för denna resultatpost. Storbankerna minskade det rullande resultatet med en halv miljard kronor till 12,6 miljarder och det är orealiserade värdeförändringar på räntebärande värdepapper som står för merparten av denna försämring. Per första halvåret i år var dessa värdeförändringar minus 4,7 miljarder kronor jämfört med plus 600 miljoner för samma period föregående år.

Resultatposten fortsätter att försämrats och har fallit kraftigt för bostadsinstituten under det senaste året. Utfallet det första halvåret är över en miljard kronor sämre än föregående år. För denna grupp redovisas positiva värdeförändringar på räntebärande värdepapper medan man har ett stort negativt resultat från försäljning av andra finansiella instrument.

Bild 6.

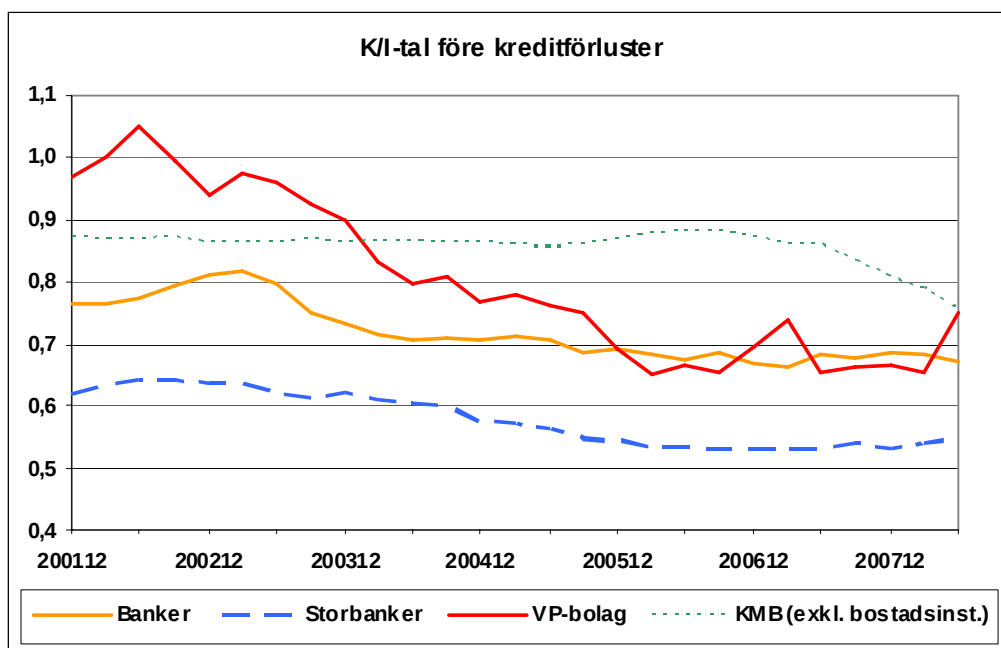
Diagrammet visar rullande summering av fyra kvartal i miljarder kronor. Orealiserade värdeförändringar på räntebärande värdepapper ingår som en del i nettoresultatet av finansiella transaktioner, bild 5.

Efter att bara ha försämrats svagt under den föregående perioden så har den, under andra kvartalet, förnyade finansiella turbulensen försämrat de orealiserade värdeförändringarna i storbankerna med ytterligare nästan fem miljarder kronor. De uppgår per den senaste perioden till minus 9,4 miljarder kronor. Utfallet kan sättas i relation till motsvarande rullande period för ett år sedan då dessa orealiserade värdeförändringar uppgick till plus 4,1 miljarder kronor. De globala förluster som turbulensen orsakat uppgår hittills till cirka 500 miljarder dollar varför påverkan på de svenska bankerna får anses vara mycket liten.

För sparbankerna och värdepappersbolagen är utfallet av denna resultatpost obetydlig.

I bostadsinstituten redovisas en förbättring på en miljard kronor bara under den senaste perioden. I bild fem var ändå utfallet kraftigt negativt för den resultatpost där de orealiserade värdeförändringarna utgör en delpost. De stora positiva orealiserade värdeförändringar uppvägs av ett kraftigt negativt realiserat resultat av andra finansiella instrument. Troligen är detta effekten av säkringar som ett eller flera bolag gjort i syfte att säkra sin portfölj av räntebärande värdepapper mot fortsatta värdeförluster. Orealiserade värdeförändringar på räntebärande värdepapper uppgick det första halvåret i år till plus 979 miljoner kronor samtidigt som realisationsresultat på andra finansiella instrument uppgick till minus 600 miljoner kronor.

Bild 7.

Diagrammet visar rullande summering av fyra kvartals kostnader och intäkter. Kostnaderna i relation till intäkterna utgör det s.k. K/I-talet.

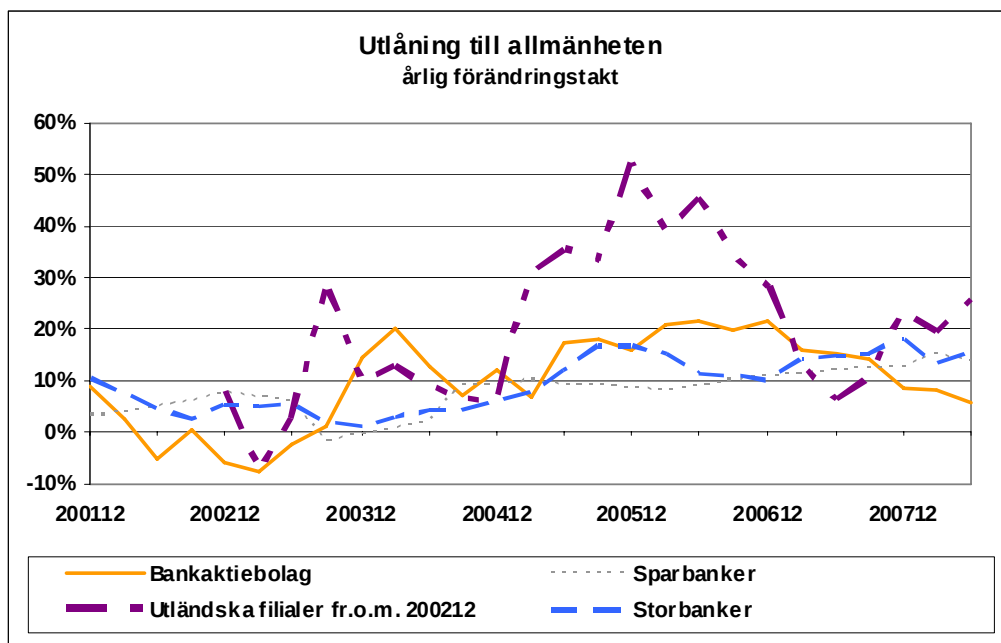
K/I-talet steg även denna period för storbankerna. Högre intäkter men kostnader som ökar ännu mer gjorde att K/I-talet steg till 0,55. Jämfört med första halvåret 2007 var intäktsökningen samma period i år i stort sett noll medan kostnaderna ökade med nästan fem procent. I en nedåtgående konjunktur där intäkterna inte växer lika fort som tidigare är det ofta en stor utmaning att i stora bolag kunna anpassa kostnaderna i samma takt som intäkterna minskar. Av den anledningen gynnas ofta mindre bolag i en lågkonjunktur och större bolag kan ha en fördel när tillväxten åter tar fart.

För gruppen värdepappersbolag stiger K/I-talet kraftigt. Intäkterna har minskat med nästan 22 procent medan kostnaderna var oförändrade. Utvecklingen förklaras nästan uteslutande av att några bolag ännu inte har lämnat fullständig rapportering per Q2.

Banker och kreditmarknadsbolag har båda förbättrat sina K/I-tal något under perioden. Utvecklingen är särskilt tydlig för kreditmarknadsbolagen. Samtidigt som intäkterna minskar med 21 procent har bolagen i denna grupp lyckats sänka kostnaderna med 27 procent. Detta får en tydlig effekt på K/I-talet som förbättras från 0,79 till 0,75.

Kreditrisk

Bild 8.

Här visas den årliga förändringstakten i utlåningsvolymen. Liksom i bild 10 respektive 12 visas en finare uppdelning av gruppen banker.

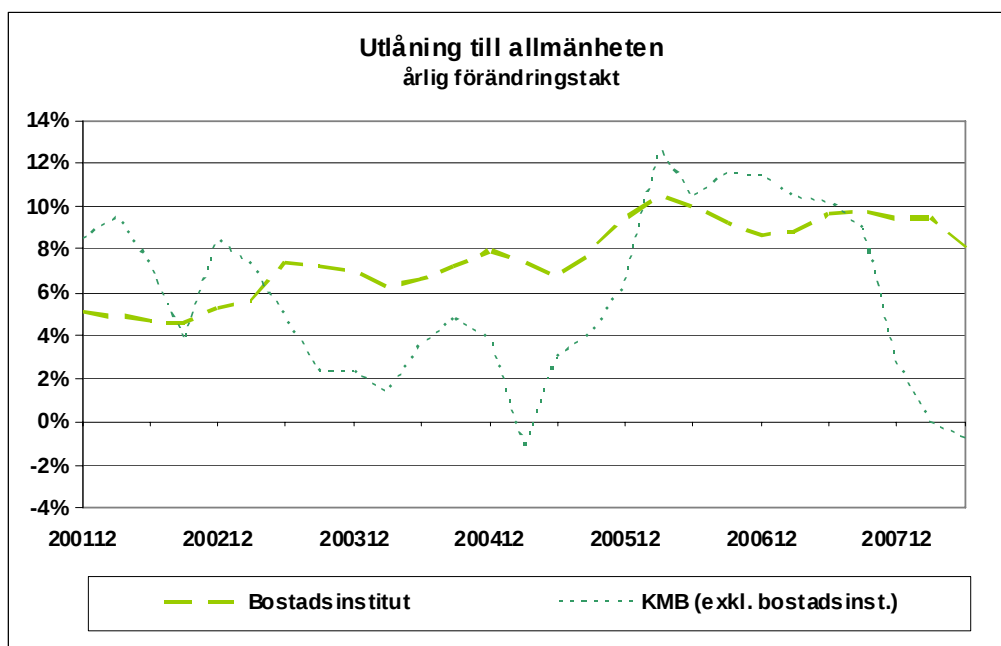
Trots att tillväxtutsikterna för såväl världsekonomin som den svenska ekonomin har försämrats fortsätter utlåningen att öka i hög takt. Detta under en period då en fortsatt hög inflationen har inneburit allt högre korta räntor i Sverige.

Storbankerna ökade sin utlåning till allmänheten med nästan 16 procent, på årsbasis, till en volym överstigande 6 200 miljarder kronor. Utlåningen ökar 19 procent utanför Sverige och totalt uppgår andelen utlåning utanför Sverige till 52 procent. Den årliga utlåningstillväxten i svenska företag var 14 procent och i svenska hushåll 12 procent. Vi ser ännu inga tecken på en dämpad utlåningstillväxt utan istället var storbankernas totala utlåningsökning 4,9 procent under årets andra kvartal (7,1 procent utanför Sverige) jämfört med 2,7 procent under det första. Även om inlåningen har ökat så ökar utlåningen betydligt mer vilket innebär att storbankernas så kallade finansieringsgap ökar.

Med en tillväxttakt överstigande 25 procent så sker en snabb volymtillväxt i de utländska bankfilialerna som är verksamma i Sverige. Några av våra nordiska grannländers största banker har blivit allt mer aktiva och ökat sina marknadsandelar.

Utlåningen i en av de största värdepappersbankerna har minskat med 25 procent på ett år vilket förklarar utvecklingen för bankaktiebolagen.

Bild 9.

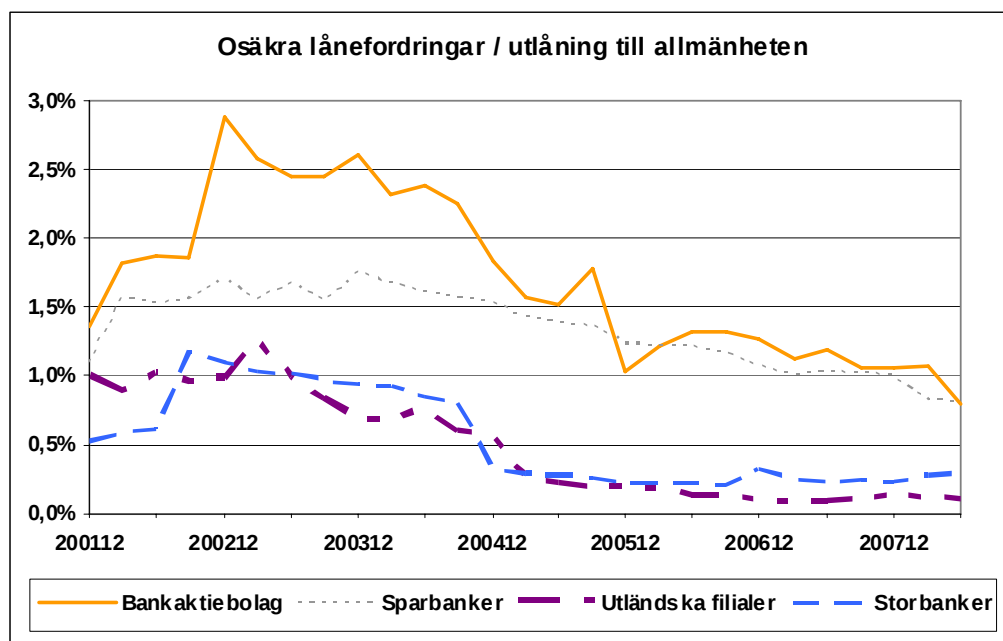

Här visas den årliga förändringstakten i utlåningsvolymen. För kreditmarknadsbolagen inkluderas leasingobjekt i utlåningen.

Tillväxten har dämpats i de bostadsfinansierande instituten där utlåningen bara ökade med åtta procent den senaste perioden. Kombinationen av en allt lägre utlåningstillväxt och en sjunkande räntenettomarginal, 0,53 procent under den senaste perioden, sätter fortsatt press på resultatet för denna grupp. Knappt 60 procent av bostadsinstitutens utlåning är mot svenska hushåll och för denna motpart har utlåningstillväxten varit något högre än för gruppen som helhet. Utlåning till svenska icke-finansiella företag, är den näst största motparten med ungefär 25 procent av total utlåning.

Utlåningstillväxten i kreditmarknadsbolagen fortsätter att minska och är nu minus 1 procent. Både utlåning till allmänheten och leasingobjekt har minskat under perioden. Den största volymen leasingobjekt finner vi hos de större bankernas finansbolag samt några av största fordonstillverkarnas finansbolag.

Bild 10.

Diagrammet visar lånefordringar som institutet bedömer som osäkra dvs. där betalningarna sannolikt inte kommer att fullföljas enligt kontraktsvillkoren. Det bedömda beloppet visas i relation till utlåningen. Bankaktiebolagen redovisas utan de fyra storbankernas bankaktiebolag.

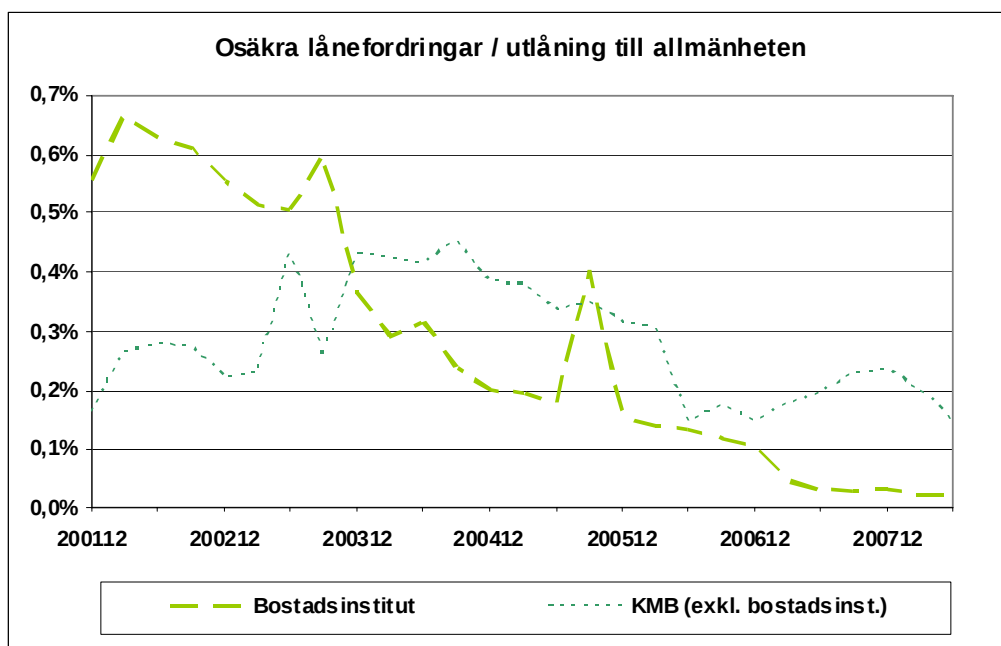
De osäkra lånefordringarna har ökat kraftigt i storbankerna under årets andra kvartal och uppgår nu till 18,9 miljarder kronor vilket motsvarar en andel på 0,30 procent av utlåningen. Osäkra lånefordringar har nu ökat fyra kvartal i rad i storbankerna och är ett tydligt tecken på att osäkerheten i bankernas utlåningsportföljer är högre.

Några av de större nischbankerna som ingår i gruppen bankaktiebolag redovisar däremot sjunkande osäkra lånefordringar under det andra kvartalet även om nivån för bankaktiebolagen är betydligt högre än för storbankerna.

För sparbankerna har den under så lång tid sjunkande andelen osäkra lånefordringar planat ut under de två senaste kvartalen. Volymen uppgår till knappt 1 miljard kronor per utgången av det andra kvartalet.

I de utländska bankfilialerna minskade andelen osäkra lånefordringar ytterligare något under årets andra kvartal och uppgår, enligt definitionen i vår rapportering, nu till 0,10 procent.

Bild 11.

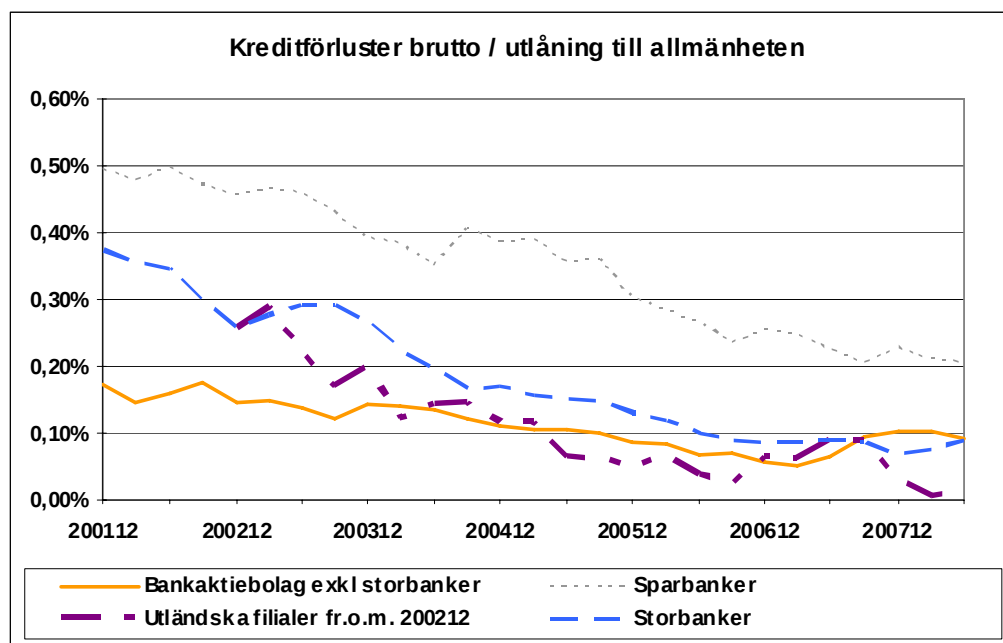
Diagrammet visar lånefordringar som institutet bedömer som osäkra dvs. där betalningarna sannolikt inte kommer att fullföljas enligt kontraktsvillkoren. Det bedömda beloppet visas i relation till utlåningen som för kreditmarknadsbolagen inkluderar leasingobjekt.

Såväl volym som andel osäkra lånefordringar är lägst i bostadsinstituterna av samtliga företagsgrupper. Visserligen ökade de osäkra lånefordringarna något under det andra kvartalet men samtidigt ökade också utlåningsvolymen så andel var oförändrad 0,02 procent. Den allt svagare konjunkturen har ännu inte slagit igenom på kvaliteten i privatpersoners bolån som utgör den största delen av bostadsinstitutens utlåning.

Även om konjunkturen enligt de flesta prognosmakare försämras och förväntas böttna under 2009 så kommer hushållens situation att kompenseras av en inkomstutveckling som stöds av skattesänkningar och hygglig löneutveckling. Flertalet marknadsprognoser tror också på sjunkande räntor och en nedgång i inflationstakten. Därför bedömer vi risken för de bostadsfinansierande instituten som låg.

Andelen osäkra lånefordringar minskar kraftigt i gruppen kreditmarknadsbolag. Förändringen förklaras nästan uteslutande av att volymen osäkra fordringar sjunker med över 70 procent i ett av storbankernas finansbolag.

Bild 12.

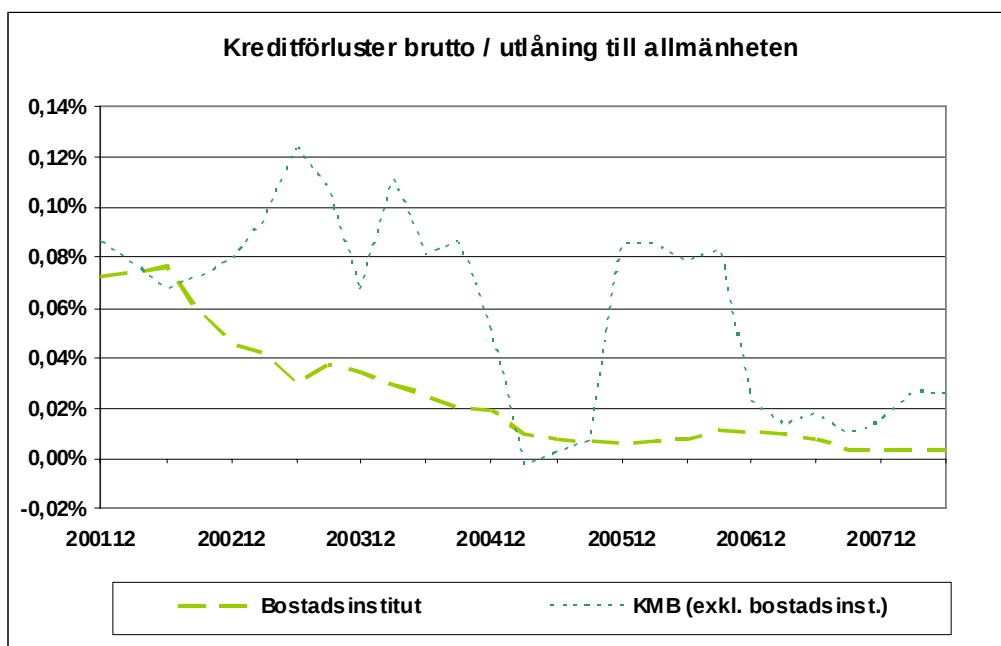
Kreditförluster brutto visar nya kostnader för kreditförluster som rullande summering av fyra kvartal relaterat till genomsnittlig utlåningsvolym. Kreditförlusternas påverkan på resultatet styrs också av återvinningarnas storlek. Om avdrag för dessa görs får man kreditförluster netto. Bruttosiffran visar dock tydligare trenden för vart kreditförlusterna är på väg.

Bruttoförluster ökade även denna period i storbankerna och uppgår till 0,09 procent av utlåningen. Under det första halvåret 2008 uppgick bruttoförlusterna till 3,2 miljarder kronor vilket är den högsta siffran sedan första halvåret 2003. Allt lägre återvinningar innebär också att nettoförlusterna stiger betydligt. Per halvårsskiftet uppgick nettoförlusterna i storbankerna till 2,7 miljarder kronor. Kreditförlusterna i storbankernas baltiska bankverksamhet var det andra kvartalet, enligt våra beräkningar, drygt 60 procent högre än under årets första kvartal och uppgår hittills under 2008 till drygt 1 miljard kronor. Förlusterna i övriga regioner, inklusive Sverige, mer än fördubblades under kvartalet och uppgår i år till nästan 1,7 miljarder kronor.

Nya kreditförluster i de utländska bankfilialerna ökade med nästan 70 procent under det senaste kvartalet men tack vare låga förluster under de två sista kvartalen 2007 så har gruppen fortfarande en kreditförlustnivå nära noll.

För bankaktiebolagen och sparbankerna är förändringarna små. Vissa nisch- och värdepappersbanker har gjort bortskrivningar för konstaterade förluster på nästan 500 miljoner kronor första halvåret och då dessa har redovisats direkt som en konstaterad förlust kommer de aldrig att synas i bruttoförlusterna.

Bild 13.

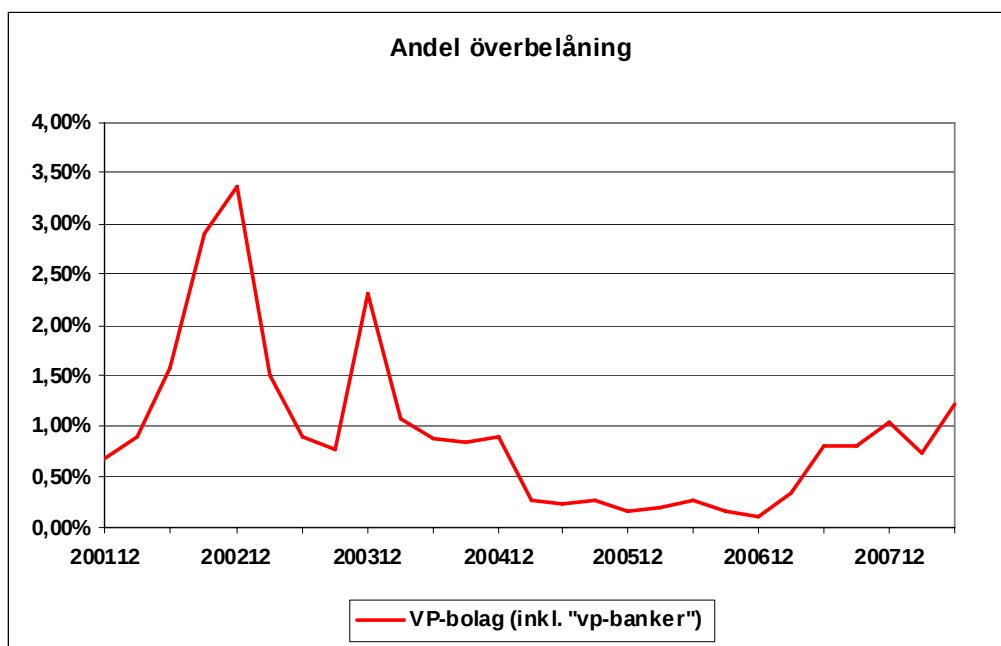

Reserveringar för sannolika nya kreditförluster steg något i de bostadsfinansierande instituten under det andra kvartalet i år. Bruttoförluster på totalt knappt 16 miljoner kronor hittills i år ger en rullande förlustandel som även för denna period understiger 0,01 procent av utlåningen. Nettoförlusterna uppgår i år till 34 miljoner kronor vilket är 100 miljoner kronor mindre än samma period föregående år vilket vittnar om stabil kreditkvalitet.

Bruttoförlusterna i kreditmarknadsbolagen var helt oförändrade under den senaste perioden. Volymen bruttoförluster uppgår till 110 miljoner kronor. Återvinningarna har minskat något under perioden vilket har fått till följd att nettoförlusterna ökat svagt.

Gemensamt för de båda grupperna är den fortsatt mycket låga nivå på nya reserveringar för kreditförluster.

Bild 14.

Andelen överbelåning visar den andel av utlåningen till allmänheten avseende värdepappershandel som överstiger gällande belåningsvärden. Siffrorna inkluderar värdepappersbankerna som är banker vilka tillhandahåller i huvudsak värdepappersrelaterade tjänster.

Även under årets andra kvartal fortsatte den svaga börsutvecklingen. Oro för en svagare tillväxt med sjunkande vinster som följd fick Stockholmsbörsen att falla med nästan elva procent det andra kvartalet. Omsättning minskade för det fjärde kvartalet i rad. Historiskt sett har börserna fallit innan lågkonjunkturen är ett faktum för att sedan vända upp innan lågkonjunkturen är över. Stockholmsbörsen har per halvårsskiftet fallit med 34 procent sedan mitten av 2007. Under de tre senaste månader har dock OMXS-index stabiliserats kring 270 nivå.

Utlåningen minskade med en procent under det andra kvartalet samtidigt som den utlåning som inte täcks av säkerheter ökade med 60 procent till 384 miljoner kronor vilket har fått andelen överbelåning att stiga till 1,21 procent. Effekten av att aktier, fonder och andra finansiella instrument, vilka utgör den säkerhet som finns för denna utlåning, successivt har tappat i värde är tydlig och inte oväntad. Under första halvåret 2008 minskade till exempel fondförmögenheten med 200 miljarder kronor till 1217 miljarder kronor.

Utlåningen över belåningsvärdet ökar i samtliga åtta bolag som rapporterar överbelåning och i flertalet bolag är ökningen kraftig.

Kapital

Bild 15.

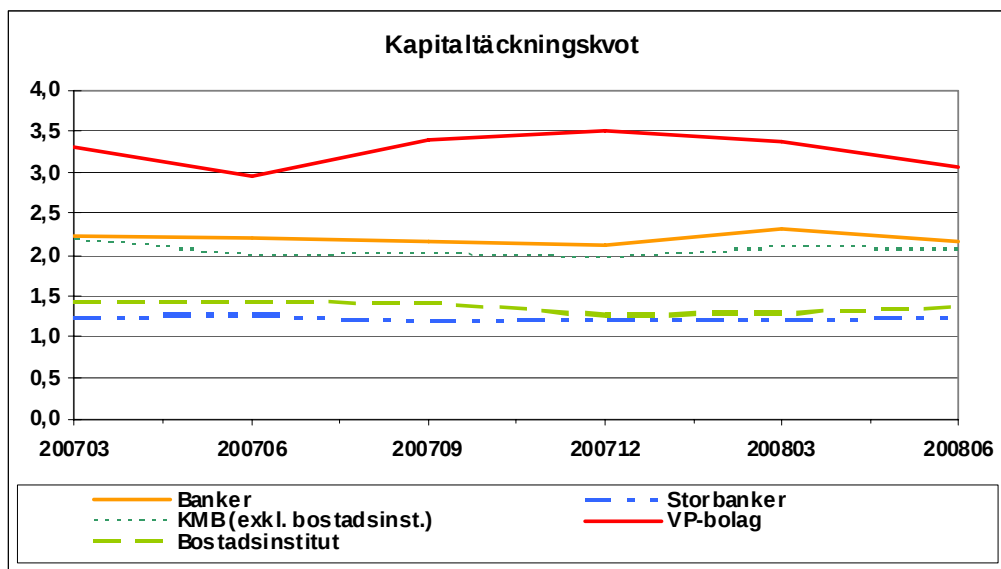
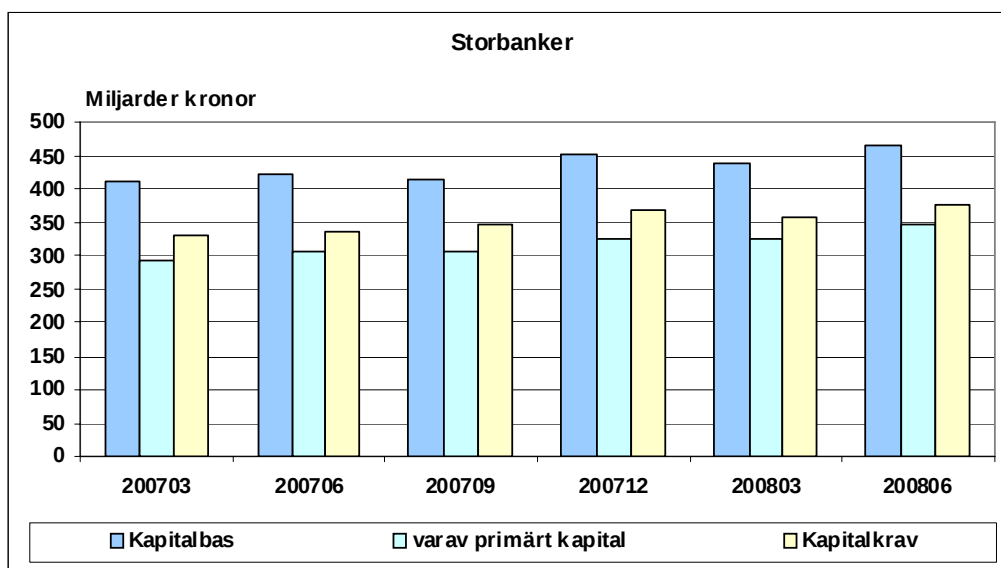

Bild 16.

Kapitaltäckningskvoten fortsätter att minska i värdepappersbolagen. Kapitalkravet för gruppen har ökat med tio procent under det andra kvartalet samtidigt som kapitalbasen är i det närmaste oförändrad.

Kapitalbasen i ett av de större bankaktiebolagen har minskat med över 30 procent vilket förklarar den sjunkande kapitaltäckningskvoten i bankgruppen.

I storbankerna har halvårsresultatet minus utdelningar förstärkt kapitalbasen med drygt 16 miljarder kronor. På grund av effekterna av övergången till de nya kapitaltäckningsreglerna minskade kapitalkravet under årets första kvartal.

Kontaktpersoner

Finansinspektionen:

Staffan Boström
08-787 8208
staffan.bostrom@fi.se

Tomas Flodén
08-787 8064
tomas.floden@fi.se

Definitioner

I rapporten gäller följande definitioner för de nyckeltal och värden som presenteras i olika diagram och tabeller.

Kreditinstitut: Samlingsbeteckning för banker och kreditmarknadsföretag

Rörelseresultat: verksamhetens resultat före extraordinära intäkter, kostnader, bokslutsdispositioner och skatt

Avkastning på eget kapital: rörelseresultatet i förhållande till periodens genomsnittliga beskattade egna kapital

Räntenetto: ränteintäkter minus räntekostnader, för vissa grupper inkluderas också leasingintäkter minus avskrivningar på leasingobjekt

Provisionsnetto: intäkter för lämnade tjänster minus kostnader för mottagna tjänster, i den mån de inte är att betrakta som ränta

K/I-tal före kreditförluster: summa kostnader före kreditförluster dividerat med summa intäkter

Utlåning till allmänheten: allt som inte definieras som utlåning till kreditinstitut är mot allmänheten. Med kreditinstitut avses följande av SCB:s sektorkoder: 211, 212, 213, 214, 215, 217, 221 och 223. För vissa grupper inkluderas leasingobjekt i utlåningen.

Osäkra lånefordringar: en fordran där betalningarna sannolikt inte kommer att fullföljas enligt kontraktsvillkoren

Kreditförluster, brutto: periodens reserveringar för sannolika kreditförluster

Räntenettomarginal: räntenetto genom räntebärande tillgångar. I räntebärande tillgångar ingår: utlåning kreditinstitut, utlåning allmänheten, kassa, belåningsbara statsskuldförbindelser och obligationer o andra räntebärande värdepapper. Dessa tillgångar beräknas som genomsnitt per rullande fyra-kvartals period. Räntenettot beräknas också per rullande fyra-kvartals period.

Kapitalbas: summa primärt och supplementärt kapital efter vissa avräkningar. I primärt kapital ingår främst eget kapital men också t.ex. periodens resultat och kapitaltillskott under vissa förutsättningar. Supplementärt kapital består huvudsakligen av förlagslån.

Det primära kapitalet ska utgöra minst hälften av kapitalbasen.

Totalt kapitalkrav: det minimikrav på kapital som företagen ska hålla för kredit-, marknads- och operativa risker beräknat enligt lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar samt Finansinspektionen föreskrifter och allmänna råd (FFFS

2007:1) om kapitaltäckning och stora exponeringar. Företagets kapitalbas ska minst motsvara det totala kapitalkravet.

Kapitaltäckningskvot: kapitalbasen dividerat med totalt kapitalkrav

Primärkapitalkvot: primärt kapital dividerat med totalt kapitalkrav

Primärkapital: se Kapitalbas

Andel överbelåning: den utlåning avseende värdepappershandel som inte täcks av säkerheter utifrån branschföreningarnas rekommenderade belåningsvärden eller företagets internt satta belåningsvärden dividerat med utlåning till allmänheten

Företagen 2008-06-30

Definitioner av i rapporten förekommande grupper och företagskategorier.

Banker: bankaktiebolag exkl. SWEDBank AB, Nordea Bank AB (publ), Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) och Svenska Handelsbanken AB (publ), medlemsbanker, sparbanker och utländska bankers filialer

Bankaktiebolag: Bankaktiebolag

Bostadsinstitut: Bostadsfinansierande företag

KMB (exkl. Bostadsinst.): Kreditmarknadsföretag exkl. Bostadsfinansierande företag

Sparbanker: Sparbanker

Storbanker: Större bankkoncerner

Utländska filialer: Utländska bankers filialer

VP-(värdepappers) bolag: Värdepappersbolag

VP-(värdepappers) banker: Avanza Bank AB, Carnegie Investment Bank AB, EFG Investment Bank AB (publ), HQ Bankaktiebolag, Kaupthing Bank Sverige AB (publ), Nordnet Bank AB

Företagskategorier:

Bankaktiebolag

Avanza Bank AB
Bank2 Bankaktiebolag
Bergslagens Sparbank AB
Carnegie Investment Bank AB
EFG Investment Bank AB (publ)
Eskilstuna Rekarne Sparbank AB
FOREX Bank Aktiebolag
Färs & Frosta Sparbank AB
GE Money Bank AB
HQ Bankaktiebolag
ICA Banken AB
IKANO Banken AB (publ)
Kaupthing Bank Sverige AB (publ)
Länsförsäkringar Bank Aktiebolag (publ)
Nordea Bank AB (publ)
Nordnet Bank AB
Resurs Bank Aktiebolag
SkandiaBanken Aktiebolag (publ)
Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ)
Sparbanken Eken AB
Sparbanken Gripen AB
Sparbanken Lidköping AB
Sparbanken Skaraborg AB
Swedbank AB
Swedbank Sjuhärad AB
Svenska Handelsbanken AB (publ)
Tjustbygdens Sparbank AB
Varbergs Sparbank AB

Vimmerby Sparbank AB
Volvofinans Konto Bank AB
Ölands Bank AB

Större bankkoncerner

Swedbank Finansiella Företagsgruppen
Nordea - gruppen
Skandinaviska Enskilda Banken - gruppen
Svenska Handelsbanken - gruppen

Sparbanker

Attmars Sparbank
Bjursås Sparbank
Ekeby Sparbank
Falkenbergs Sparbank
Farstorps Sparbank
Frenninge Sparbank
Fryksdalens Sparbank
Glimåkra Sparbank
Hudiksvalls Sparbank
Häradssparbanken Mönsterås
Högsby Sparbank
Ivetofta Sparbank i Bromölla
Kinda-Ydre Sparbank
Kyrkhults Sparbank
Laholms Sparbank
LEKEBERGS SPARBANK
Leksands Sparbank

Lönneberga-Tuna-Vena Sparbank
 Markaryds sparbank
 Mjölby Sparbank
 Nordals Härads Sparbank
 Norrbärke Sparbank
 Närs sparbank
 Orusts Sparbank
 Roslagens Sparbank
 Röke Sockens Sparbank
 Sala Sparbank
 Sidensjö sparbank
 Skurups Sparbank
 Snapphanebygdens Sparbank
 Sparbanken 1826
 Sparbanken Alingsås
 Sparbanken Boken
 Sparbanken Finn
 Sparbanken Gotland
 Sparbanken Gute
 Sparbanken i Enköping
 Sparbanken i Karlshamn
 Sparbanken Nord
 Sparbanken Syd
 Sparbanken Tanum
 Sparbanken Tranemo
 Sparbanken Västra Mälardalen
 Södra Dalarnas Sparbank
 Södra Hestra Sparbank
 Sölvesborg-Mjällby Sparbank
 Sörmlands Sparbank
 TIDAHOLMS SPARBANK
 Tjörns Sparbank
 Ulricehamns Sparbank
 Vadstena Sparbank
 VALDEMARSVIKS SPARBANK
 Westra Wermlands Sparbank
 Vinslövs Sparbank
 Virserums Sparbank
 Ålems Sparbank
 Åse och Viste härads Sparbank
 Åtvidabergs Sparbank

Utländska bankers filialer

Aareal Bank AG Tyskland, filial Stock-
 ABN AMRO Bank NV, Stockholm branch
 American Express Bank GmbH, Tyskland
 AS Parex Banka, Lettland filial
 Bank of Scotland plc (UK), filial
 Banque Invik Luxembourg Filial
 Calyon SA Frankrike Bankfilial i Stock-
 Citibank International plc (England),
 Danske Bank A/S, Danmark, Sverige Filial
 Deutsche Bank AG bankfilial
 Dexia Crédit Local, France, Stockholm
 DnB NOR Bank ASA, Norge, filial Sverige
 Eurohypo AG Tyskland, Stockholm bank-
 Evli Bank ABP, Stockholmsfilial/
 Fortis Bank SA/NV (Belgien), Filial
 HSBC Bank plc filial Stockholm/
 HSH N Bank AG Tyskland, filial Sverige
 Hypo Real Estate Bank International AG
 Kaupthing Bank hf, Island, Filial i
 Renault Finance Nordic bankfilial till
 Santander Consumer Bank AS Norge,
 Straumur-Burdaras Investment Bank hf
 The Royal Bank of Scotland plc
 Toyota Kreditbank GmbH Tyskland,
 UBS AG Switzerland Stockholm Bankfilial
 UBS Limited UK Stockholm Bankfilial

Medlemsbanker

Ekobanken medlemsbank
 JAK Medlemsbank

Bostadsfinansierande institut

AB Sveriges Säkerställda Obligationer
 FriSpar Bolån AB
 Länsförsäkringar Hypotek AB (publ)
 Nordea Hypotek Aktiebolag (publ)
 Stadshypotek AB
 Swedbank Hypotek AB
 Sveriges Bostadsfinansieringsaktiebolag,

Kreditmarknadsföretag

AK Nordic AB
 Aktiebolaget Svensk Exportkredit
 Aktiebolaget Volvofinans
 Amfa Finans AB
 BMW Financial Services Scandinavia AB
 CIT Group (Nordic) AB
 Collector Credit AB
 De Lage Landen Finans AB
 Diners Club Sweden Aktiebolag
 EnterCard Sverige AB
 Eurocard AB
 Exchange Finans Europe AB
 Finans AB Marginalen
 Finansaktiebolaget Barck
 Finaref AB
 FinFack Aktiebolag
 Flexil Finans AB
 Forso Nordic AB
 Gambro Credit AB
 Handelsbanken Finans Aktiebolag
 Hoist Kredit Aktiebolag
 IBM Global Financing Aktiebolag
 Kaupthing Finans AB
 Key Equipment Finance Nordic AB
 Kommuninvest i Sverige AB
 Kredit AB Marginalen
 L Finans Aktiebolag
 Landshypotek AB (publ)
 Landshypotek Jordbrukskredit AB (publ)
 Lantbrukskredit AB (publ)
 Lantmännen Finans AB
 Lease Plan Sverige AB
 MedMera Bank Aktiebolag
 ML Rental AB
 Nordax Finans AB (publ)
 Nordea Finans Sverige AB (publ)
 OK-Q8 Finans AB
 PayEx Credit AB
 SC Finans Sverige Aktiebolag
 Scania Finans AB
 SEB Kort AB
 SevenDay Finans AB
 Siemens Financial Services AB
 Svea Ekonomi AB
 Swedbank Card Services AB
 Swedbank Finans Aktiebolag
 Swedbank Jordbrukskredit Aktiebolag
 Svenska Skeppshypotekskassan
 Sveriges Allmänna Hypoteksbank
 Sveriges kreditgarantiförening för

TeliaSonera Finans Aktiebolag
 Time Finans AB
 Toyota Material Handling Europe Rental
 Wasa Kredit AB
 Volkswagen Finans Sverige AB

Värdepappersbolag

Aberdeen Property Fund Management AB
 Aberdeen Property Investors Indirect
 ABG Sundal Collier AB
 Ability Asset Management Scandinavia
 A-Brokers AB
 Adapto Advisors AB
 Advice Kapitalförvaltning Aktiebolag
 Advisor Kapitalförvaltning i Stockholm
 AG Capital Nordic AB
 Aktiebolaget SEK Securities
 Aktieinvest FK AB
 AktieTorget Aktiebolag
 Alfred Berg Kapitalförvaltning AB
 Alsback Förvaltning AB
 Alternativa aktiemarknaden i Sverige AB
 Aqurat Fondkommission AB
 Asia Growth Investors AB
 B & P Fund Services Aktiebolag
 Brevik Kapitalförvaltning AB
 Burenstam & Partners Aktiebolag
 Case Asset Management AB
 Catella Corporate Finance Aktiebolag
 Catella Financial Office AB
 Catella Kapitalförvaltning AB
 Catella Markets AB
 Catella Sponsor AB
 CB Asset Management Aktiebolag
 Celebi Kapitalförvaltning AB
 Centum Kapitalförvaltning AB
 Coeli AB
 Compare Kapitalförvaltning Aktiebolag
 Consortium Capital Investments AB
 Contender Kapital AB
 Crédit Agricole Cheuvreux Nordic
 Din Privata Pensions Marknad i Sverige
 Direct Kapitalförvaltning i Sverige AB
 DnB NOR Asset Management AB
 Dunova Kapitalförvaltning AB
 E Trade Sverige AB
 E. Öhman J:or Fondkommission AB
 E. Öhman J:or Kapitalförvaltning
 East Capital Aktiebolag

EKF Enskild Kapitalförvaltning AB
 Emeralt Investments AB
 Enorma AB
 Enter Kapitalförvaltning AB
 Erik Penser Fondkommission Aktiebolag
 Eturn Capital Management AB
 Eyer Fondkommission AB
 Folksam Spar Aktiebolag
 Fondab AB
 Gadd & Co AB
 Garantum Fondkommission Aktiebolag
 Glitmir Aktiebolag
 Global Invest Finansförmedling Sverige
 Günther & Wikberg Kapitalförvaltning AB
 Hinc Asset Management AB
 Humle Kapitalförvaltning AB
 Indecap AB
 Independent Investment Group Sweden
 Inverness Fonder AB
 Investerum AB
 IPM Informed Portfolio Management
 JR Söderberg Asset Management AB
 Lage Jonason AB
 Lancelot Asset Management Aktiebolag
 Larsson & Nordqvist Asset Management AB
 LCL Asset Management AB
 Leimdörfer Kapitalmarknad AB
 Libertas Capital Nordic AB
 Mangold Fondkommission AB
 Max Matthiessen Värdepapper AB
 MeeToo AB
 MFEX Mutual Funds Exchange AB
 Mobilis Kapitalförvaltning AB
 Monetar Pensionsförvaltning AB
 Naventi Kapitalförvaltning AB
 NeoNet Securities AB
 NewSec Corporate Finance AB
 Nordea Investment Management AB
 Nordic Equities Fondkommission AB
 Nordisk Fondservice AB
 Northern Spirit Capital AB
 Oak Capital Group AB
 OMX Broker Services Aktiebolag
 Pan Capital Aktiebolag
 Personlig Portföljanalys i Sverige AB
 Placeringar & Investeringar Capital i
 Placerum Kapitalförvaltning AB
 Prior & Nilsson Fond- och
 Quesada Kapitalförvaltning AB
 Redeye AB
 Remium AB

RP Martin Stockholm AB
 RPM Risk & Portfolio Management AB
 Scandinavian Brokers AB
 SEB Trygg Liv Pensionstjänst AB
 Sedermera Fondkommission AB
 SFK Svensk Förvaltningskonsult AB
 SGP Svenska Garantiprodukter AB
 SIP Nordic AB
 Skandinavisk Fondkommission AB
 Solidar Fondservice i Sverige AB
 Stockholm Corporate Finance AB -
 Stockpicker Securities AB
 Strand Kapitalförvaltning AB
 StrategiQ Fondkommission AB
 STRICT Corporate Finance AB
 Swedbank Robur Kapitalförvaltning AB
 Systematic Capital Nordic AB
 Söderberg & Partners Asset Management AB
 Thenberg & Kinde Fondkommission
 Trader Fondkommission TFK AB
 TriOptima AB
 UB Fondkommission AB
 Unitfond AB
 WASSUM Värdepappersaktiebolag
 Weaving Capital AB
 Whisper Capital AB
 VN Pensionsplaneraren AB
 Östgöta Brandstodsbolag